

ДОБРА ИЗЯВА НА РУСЕНСКИТЕ СИМФОНИЦИ

Концертите на Русенската филхармония неизменно са били едно от онези централни събития в празничния ход на Мартенските музикални дни, посрещани с най-голям интерес — не само като предста вителна изява на домакините, а защото срещите с този оркестър е отдавна доказани достойнства, със своя индивидуалност, със собствени традиции, са наистина привлекателни и за дългогодишните почитатели, и за новодошлите гости, за професионалиста, и за широката аудитория. Предлагайки в своите програми сериозни, крупни произведения, русенските музиканти винаги са търсили да решават сложни интерпретаторски задачи, да постигат дълбоки и силни художествени внушения.

Тазгодишният концерт на филхармонията, под диригентството на главния художествен ръководител з. а. Алипи Найденов, бе една поредица от мащабни творби, поставящи съвършено различни проблеми пред оркестра — в мументалността на Брукнеровата симфония, в съпровода на Рахманиновия концерт или в оркестровия вариант на Токатата от Димитър Ненов. Но имаше сякаш и нещо общо в тяхното тълкуване — в по-дълбокото осмисляне на формата, в релефното графично очертаване на образите, в уплътнената монолитно звучаща оркестрова маса.

Третата симфония на Брукнер диригент и оркестър градахта с постоянното съзнание за голямата форма, със стре

меж към съразмерност, с отчетливо съпоставяне на отделните дялове чрез ярки диамични контрасти. Внимание то бе насочено не толкова към нюансиране на различните детайли, а към очертаване на контурите в по-едри планове, с по-свободно протичащо вътрешно движение. В логиката на това окупнено мислене се таваха сякаш незабележими отделни несъвършенства (разколебани въстъпления при солата на медните инструменти, не винаги добрият баланс между нисък и висок црайх), потопени в мощното въздействие на общото изграждане, в което грандиозните кулминации се редуваха с мигове на възвишена вгълбеност или подвжжни жанрово-танцуванни епизоди.

Огромно бе удоволствието, което остави интерпретацията на Марта Деянова на първия клавирен концерт на Рахманинов. Всеки контакт с тази великолепа пианистка ни носи радостта от допир с едно чисто, искрено и силно музикантско виждане, усета за една като че ли необхватна по дълбочина и диапазон артистична чувствителност. Обаятелно, меко женствено, но властно е нейното присъствие на сцената, категорично внушаващо всеки изпълнителски замисъл. Нейният Рахманинов прозвуча поривист и съзерпачтелен, с плътни пълновучни акорди и изискано пластично извазани мелодични линии, Марта Деянова владее умение то да достигне полярни точки в нюансировката и едновременно да запази съотношението между тях, да се движи от камбанно-звънящата тембри-

ста звучност до приглушените, едва доловими тихи динамки, от стабилното, здраво дълбоко „хвашане“ до изцялото леко докосване на клавишите и да не наруши единния стил на лостен характер. (Тук струзми се можеше да се намери по-гъвкав отелик — като фраза, звук, динамика — и в оркестровия съпровод).

Една своеобразна кулминация на вечерта бе премиерното изпълнение на Токатата на Димитър Ненов, оркестрирана от Лазар Николов. В тази клавирна пиеса с богата многопластова фактура композитора е „открил“ като че ли заложените в нея възможности за оркестрово звучене и я е превърнал в изключителна по своето въздействие оркестрова пиеса. Стихията на постоянната моторна ритмика като някаква скрита вътрешна активна сила разплъ музикалната тъкан, за да се излее в яркия многобагрен блясък на целия оркестър в гръмките взривчати върхове или да спадне в напрегнатия тътен на ниските регистри, да „звънне или да отекне с остра, суха“ ударност. В тази Токата, вплетени в музиката на Ненов, сякаш се „дуваг“ мисленето и оркестровото майсторство на Лазар Николов, пречупени през неговия поразителен пие тет към големия творец. Една колкото „Неновска“, толкова и авторова творба, която започва своя живот на концертния подиум, но положително в нейната история ще се запомни първото и вдъхновено изпълнение от Русенската филхармония.

Анди ПАЛЛЕВА